

COMPARATIVE ANALYSIS OF TURKISH MUSIC RHYTHM STRUCTURES IN TERMS OF TURKISH FOLK MUSIC AND TURKISH ART MUSIC THEORY (TRT GİRESUN FOLK SONGS EXAMPLE)

Bilal DİZDAR*

*Dr. Öğr. Üyesi, Giresun Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, bilal.dizdar@giresun.edu.tr, ORCID: 0000-0003-1074-6669

Received Date: 02.07.2024 Revised Date: 15.08.2024 Accepted Date: 04.09.2024

Copyright © 2024 Bilal DİZDAR. This is an open access article distributed under the Eurasian Academy of Sciences License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

ABSTRACT

It can be said that Turkish Music is a very rich music genre with a variety of methods, modes, styles, instruments, performances, genres and culture. As a result of this diversity, Turkish music is called by two different names, Turkish Folk Music (THM) and Turkish Art Music (TSM), despite having similar concepts. Today, in amateur or professional Turkish music education, the fact that the terms and concepts of THM and TSM are the same but named in different ways sometimes causes concept confusion. It can be said that this confusion is one of the main problems of Turkish music conservatories, music education departments and amateur music education institutions (associations, public education, private music courses, etc.). Furthermore, this problem may be considered as an obstacle to Turkish music having standardized information that is acceptable to everyone like Western music. The aim of the research is to apply new methods that unify and facilitate the transfer of Turkish music to future generations through education. The research is important in terms of standardizing Turkish music education and thus combining both music genres. The sample of the study consists of Giresun Folk Songs in the TRT repertoire, where the variety of methods is seen more than other provinces. "Descriptive" method was used in the research. The 64 folk songs in the TRT repertoire were compiled in 10 different methods. In line with the descriptive method, the "Survey" model was utilized. In the research, the data obtained with these methods were analyzed and interpreted. Within the scope of the research, comparisons of Turkish Music Usuls under the titles of THM and TSM were made, and as a result of this comparison, it is seen that these two genres are similar to each other and can be taught together with common concepts.

Keywords: Turkish Folk Music, Turkish Art Music, Giresun Folk Songs, Turkish Music Theory, Methods

TÜRK MÜZİĞİ RİTİM YAPILARININ TÜRK HALK MÜZİĞİ VE TÜRK SANAT MUSİKİSİ NAZARİYATI AÇISINDAN KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİ (TRT GİRESUN TÜRKÜLERİ ÖRNEĞİ)

ÖZET

Türk müziğinin usûl, makam, tavır, çalgı, icra, tür ve kültür çeşitliliğine sahip çok zengin bir müzik türü olduğu söylenebilir. Bu çeşitliliğin sonucunda Türk müziği benzer kavramlara sahip olmasına rağmen Türk Halk Müziği (THM) ve Türk Sanat Musikisi (TSM) olarak iki farklı isimle adlandırılmaktadır. Günümüzde amatör veya profesyonel Türk müziği eğitiminde, THM ve TSM'nin terim ve kavramlarının birbiriyle aynı olması ancak farklı şekillerde adlandırılması zaman zaman kavram karmaşasına neden olmaktadır. Bu karmaşanın Türk müziği konservatuvarlarının, müzik eğitimi bölümlerinin ve amatör müzik eğitimi kurumlarının (dernekler, halk eğitim, özel müzik kursları v.b.) başlıca sorunlarından biri olduğu söylenebilir. Ayrıca, bu sorunun Türk müziğinin Batı müziği gibi herkes tarafından kabul edilebilir standart

bilgilere sahip olmasının önünde bir engel teşkil ettiği düşünülebilir. Araştırmada, Türk müziğinin eğitim yoluyla gelecek nesillere aktarılmasında birleştirici ve kolaylaştırıcı yeni yöntemlerin uygulanması amaç edinilmiştir. Araştırma, Türk müziği eğitiminin standartlaşması ve bu sayede her iki müzik türünün birleştirilerek eğitilmesi açısından önem arz etmektedir. Çalışmanın örneklemini, usul çeşitliliğinin diğer illere oranla daha fazla görüldüğü TRT repertuarında bulunan Giresun Türküleri oluşturmaktadır. TRT repertuarında bulunan 64 türkü 10 farklı usulde derlenmiştir. Araştırmada “Betimsel” yöntem kullanılmıştır. Betimsel yöntem doğrultusunda da “Tarama” (Survey) modelinden yararlanılmıştır. Araştırmada, bu yöntemler ile elde edilen veriler analiz edilerek yorumlanmıştır. Araştırma kapsamında Türk Müziği Usûlleri’nin, THM ve TSM başlıkları altında karşılaştırmaları yapılmış olup, bu karşılaştırma sonucunda bu iki türün birbirine benzediği ve ortak kavramlarla beraber öğretilebileceği görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Türk Halk Müziği, Türk Sanat Musikisi, Giresun Türküleri, Türk Müziği Nazariyatı, Usûller

1. GİRİŞ

Türk müziğinin belirli bir kültür ve sistem şeklinde aktarılmasında rol alan THM ve TSM’ nin farklı birer kültürün unsurlarıymış gibi kutuplaştırılmasının ve nazari bilgilerinin katı kurallar doğrultusunda verilmesinin kavram karmaşasına neden olduğu, bundan dolayı eğitiminin de zorlaştığı görülmektedir. Bu sorunun başlıca kaynağı olarak cumhuriyet öncesi dönemde Türk müziğinin, devlet erkânında ve sarayda elitler tarafından kabul görmüş olan klasik Türk sanat musikisinden oluştuğu varsayımı söylenebilir. O dönemde Türk Halk Müziği’nin, elit olmayanlar ile Anadolu halkı tarafından kabul görmesi iki farklı Türk müziğinin oluşumuna yol açtığı görülmektedir. Her ne kadar cumhuriyet döneminde Ulu önderimiz Atatürk’ün rehberliğinde Türk müziğini çağdaş standartlara kavuşturma ve türkülerimizi notaya alarak derleme çalışmaları yapılsa da, bu iki türün arasındaki ayırım günümüze kadar devam etmektedir. Hâlbuki günümüzde bu iki türün nesillerimize kolay bir şekilde aktarılmasında etken olacak tek bir çatı altında toplanma çalışmaları kaçınılmaz bir gerçek haline geldiği söylenebilir.

“Türk Müziği bütün başlıklarıyla geleneksel olma özelliği taşımaktadır. Aktarımı, gelişimi, sürdürülebilirliği ve karakteristik özellikleri bu çerçevededir. Kendi içerisinde, farklı türleri arasında hâsıl olan problem ve kavram karmaşalarının gelecek nesillere düzeltilerek aktarılması amaç edinilmelidir. Bu bağlamda ortak bir kavram dili kullanımı söz konusu ise; Bu eğitimcilere, icracılara ve araştırmacılara şüphesiz fayda sağlayacağı düşünülmektedir.” (Engin, 2019).

“Müziğin temel öğeleri ritim, armoni ve melodidir. Ritim yalnızca sanata değil, evrene ve canlı varlıkların yaşamına da hakim olan öğedir. Müzik ilkel toplumlarda vurmalı sazlarla başlamıştır” (Feridunoğlu, 2004: 11).

Müzikte ritim; melodiye eşliktir, dans etmektir, istemli toplu davranıştır, sosyalleşmedir, stres atmaktır, uyumdur. Ritmin bunlar gibi daha birçok olumlu fonksiyonları ortaya konabilir. Bu yüzden müzikte ritmin en az melodi kadar önemli olduğu söylenebilir.

Karadeniz türkülerini incelediğimizde, Giresun türkülerinin diğer bölge illerine göre ritimsel ve makamsal çeşitlilik bakımından sayıca üstünlüğünü görebiliriz. TRT THM repertuarında 64 adet Giresun yöresine ait türkü bulunmaktadır. Giresun ilinin tarihi ve kültürel yapısı incelendiğinde çok fazla çeşitlilik göze çarpmaktadır. Bu çeşitlilik, Giresun türkülerinin ritimsel (Tablo 1) ve makamsal (Tablo 2) yapısında da görülmesi, birçok araştırmacının merakını uyandıran faktörler arasında yer almasına neden olabilir. Yapılan bu tür araştırmalar, kültürümüzün gelecek nesillere aktarılmasında büyük katkı sağlayabileceği öngörülmektedir.

Tablo 1. Giresun Türkülerinin Usul Dağılımı

<i>Usuller</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
İki Zamanlı Usuller	4	6,3
Dört Zamanlı Usuller	11	17,2
Beş Zamanlı Usuller	4	6,3
Altı Zamanlı Usuller	1	1,6
Yedi Zamanlı Usuller	8	12,5
Dokuz Zamanlı Usuller	21	32,8
On Zamanlı Usuller	11	17,2
On İki Zamanlı Usuller	1	1,6
On Sekiz Zamanlı Usuller	2	3,1
Dört+Altı Zamanlı Usul	1	1,6
Toplam	64	100,0

(Tüfekçi, 2019: 192).

Tablo 2. Giresun Türkülerinin Makam Dağılımı

<i>Türkülerin Makam Dağılımı</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Buselik	1	1,6
Çargah	4	6,3
Hicaz	14	21,9
Hicazkar	2	3,1
Hüseyni	9	14,1
Hüzzam	1	1,6
Karcıgar	10	15,6
Kürdi	2	3,1
Mahur	1	1,6
Nikriz	1	1,6
Rast	1	1,6
Segah	4	6,3
Uşşak	13	20,3
Hicaz+Hüseyni	1	1,6
Toplam	64	100,0

(Tüfekçi, 2019: 190).

2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Çalışmada geleneksel müzik türlerimizden THM'nin usûl yapısı ve TSM'nin usûl şekilleriyle karşılaştırılarak TRT THM repertuarındaki farklı ritim yapılarına sahip 10 adet Giresun Yöresi türkülerinin usûl analizlerinin yapılması, usûller arasındaki benzerliklerin ortaya konması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, Türk müziğinin yeni nesillere aktarılmasının kolaylaştırılması öngörülmektedir.

3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Yapılan çalışmada, Giresun iline ait türkülerin THM ve TSM usûlleri açısından ele alınarak söz konusu eserlerin ritmik özelliklerini ortaya konması ve eğitim kurumlarında THM ve TSM teori derslerinin kavram karmaşasına uğramadan kolay bir şekilde öğretilmesi açısından önem taşımaktadır. Ayrıca çalışmanın veri elde etme yönteminin farklı yöre türkülerine de uygulanabilmesi, Türk müziğinin gelişimi açısından önemlidir.

4. YÖNTEM

Araştırmada betimsel araştırma yöntemlerinden “tarama yöntemi (alan taraması) ve “tarihi desen araştırmaları yöntemi” kullanılmıştır. “Betimlemeli çalışmalar genelde verilen bir durumu aydınlatmak, standartlar doğrultusunda değerlendirmeler yapmak ve olaylar arasında olası ilişkileri ortaya çıkarmak için yürütülür” (Çepni, 2018: 73).

Betimsel araştırma türü olan tarama yöntemi; “geçmişte ya da halen var olan bir durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve var olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve aradadır. Önemli olan, ona uygun biçimde gözleyip belirleyebilmektir” (Karasar, 2005: 77). Tarihi desen araştırmalar yöntemi ise; “geçmişte meydana gelmiş olay ve olguların çok boyutlu incelenip ayrıntılarının ortaya çıkarılması olarak tanımlanabilir. Geçmişteki olgu ve olaylar hakkında, geçmişte ne oldu, kimler etkilendi, nasıl gerçekleşti, sonuçları ne oldu ve neleri etkiledi” (Karakaya, 2009: 62).

5. ARAŞTIRMANIN EVRENİ VE ÖRNEKLEMİ

Araştırmanın evrenini TRT THM repertuarına kayıtlı 4991 adet sözlü ve sözsüz eserler oluşturmaktadır. Örneklem olarak TRT THM repertuarında bulunan Giresun iline kayıtlı 10 farklı usulde derlenmiş sözlü eserden oluşmaktadır. Örneklem seçimi “Kota Örnekleme” yöntemi ile belirlenmiştir. “Kota örnekleme yöntemi, sınırlı bir evrenin, araştırmacının öngördüğü belirli değişkenlere göre, araştırmacının amacına uygun şekilde sınırlandırıldığı, kotalandırıldığı bir yöntemdir” (Karakaya, 2009: 124).

6. VERİLERİN TOPLANMASI VE ANALİZİ

Araştırmanın verilerini TRT THM repertuarında kayıtlı bulunan 4991 sözlü ve sözsüz eser, belgesel tarama yöntemi ile taranarak Giresun iline kayıtlı 64 türkü içerisinden 10 farklı usulde derlenmiş (tablo 1) 10 adet eser seçilmiştir. Belgesel tarama yöntemi, var olan kayıt ve belgeleri inceleyerek veri toplamaya denir. “İki ayrı amaçla belgesel tarama tekniği kullanılır. Bunlar (Genel Tarama) ve (İçerik Çözümlemesi)’ dir. Genel tarama; araştırmacının araştırdığı konuda incelediği, okuduğu, çalışmasına aktardığı literatür taramasını içerir. İçerik çözümlemesi; belirli bir metnin, kitabın, belgenin belirli özelliklerini sayısallaştırarak belirleme amacıyla yapılan bir taramadır” (Cemaloğlu, 2009: 154).

Araştırmadaki veriler, konuyla ilgili kaynak gösterilebilecek değerde olan yayınlanmış kitap, tez, makale, süreli yayın, bildiri ve ilgili eser notalarının taranması yoluyla toplanarak, örneklemi oluşturan Giresun iline kayıtlı 10 türkünün her biri kendi içerisinde TSM usul vuruşları referans alınarak içerik çözümlemesi ve ölçü ölçü analiz edilerek ortaya konmuştur.

7. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

7.1. RİTİM (TARTIM)

Eşit olmayan ses ve susku sürelerinin kendiliğinden akışarak oluşturduğu değişken süre öbeklerinde ritim denir (Özgür ve Aydoğan, 2015: 56). “Bu çerçevelenişe göre ‘‘tartım’’ denilen cevheri şöyle özetleyebiliriz: Tartım = ritim, bir kaynaktan nizamlı veya geliş güzel sağımlar ediniliyor gibi bir tesir uyandırılmak üzere, eşit veya eşitliksiz süre seslerin (veya sıra seslerin) kovalaşmasıdır” (Gazimihal, 1961: 244).

Ritim (tartım), hayatın her alanında olduğu gibi müziğinde temelinde yer aldığı görülmektedir. Ritim asgari iki sesin peş peşe gelmesi veya çalınması ile oluşur. Bu oluşum esnasında seslerden birinin daha kuvvetli olması, ritmin karakteristik ana unsurlarındandır.

“Konuşmada da ritim vardır. İyi bir konuşmacı etkileyici olmak için ritme önem vermek zorundadır. Bu durum incelikli olarak müzik içinde geçerlidir. Çünkü müzik bir zaman sanatıdır. Zamanlamayla ilgili yönleri bulunur: Tempo, aksan, ölçü, nota kümesi, tempo kümesi gibi zamanlamayla ilgili tüm işlevler müziğin ritmik özelliklerini belirler” (Say, 1985: 1090).

7.1.1. TÜRK MÜZİĞİNDE RİTİM KAVRAMLARI

Türk müziğinde çok çeşitli ritim kalıplarına rastlanmaktadır. Özellikle Anadolu’nun yüzyıllardır farklı göçler alması, tarih boyunca farklı uygarlıklar barındırması ve halkının kozmopolit yapıya sahip olması tüm kültürlerde olduğu gibi müzik kültüründe de zenginleşmesine ve çeşitlenmesine vesile olmuştur. Bu süreç sayesinde birçok makam (ses dizisi) ve ritim çeşitleri oluşarak Türk müziğinin gelişmesine katkı sağlamıştır.

Bir ülkenin müziğini diğerlerinden ayıran en önemli özellikler kullanılan ses dizileri, bu dizideki seslerin işlevleri ile ritimlerin kümeleniş biçimleridir. Türk müziğini diğer ülke müziklerinden ayıran en belirgin özelliklerinden biri de kullanılan ölçülerdir. İkiz ve üçüz süreli birimlerden oluşan ölçülerin yanı sıra bu ölçülerin bir arada kullanılmasıyla oluşan aksak ölçüler Türklere özgüdür (Özgür ve Aydoğan, 2015: 53).

“Usûlün ne olduğunu incelemeyen önce, usûlü meydana getiren unsurlardan söz etmek, konunun daha iyi anlaşılabilmesi için daha sağlıklı bir yoldur. Bu bakımdan önce usûlü meydana getiren unsurlardan düzum veyâ eskilerin ikâ dedikleri kavram üzerinde durmak gerekmektedir” (Özkan, 1994: 561).

Düzüm (İkâ): Karadeniz (1982) düzümü, bir cismin belirli sınırlar içinde ve belirli zamanlarda düzenli olarak tekrarlanan basit hareketlerin meydana getirdiği durum olarak tanımlamıştır (s. 30). “Düzüm (ritim) zaman ve mekan içinde tenasüptür... Klasik musikimizde bilhassa nazariyat kitaplarında kullanılan (İkâ) kelimesi tarafından usûl yerine kullanılması tamamen yanlıştır” (Öztuna, 1976: 177).

Usûl: “Türk Halk Müziği’nde usûl; kuvvetli ve zayıf zamanlı vuruşların, düzenli ve zaman içinde periyodik olarak uygulanmasına denir. Türk Sanat Musikisi’nde usûl; süreleri birbirine eşit olan veya olmayan, kuvvetli, yarı kuvvetli ve zayıf zamanlardan oluşan kalıplaşmış darplara denir” (Salgar, 2012: 146). Her ne kadar yapılan her iki usûl tanımlaması farklı kavramlar gibi gözükse de aralarında sadece uygulama farkı olduğu söylenebilir.

Mertebe: Klasik Türk Müziği’nde yakın zamana kadar metronom (hız sayacı) yer almadığından, hızı belirlemek için mertebe sistemi kullanılmıştır. “Usûlün kalıbını ve vuruşlarını değiştirmeden zaman birimi değerinin 2, 4, 8 katları kadar artmasına Usûlün Mertebesi denir” (Engin, 2019: 29).

Ölçü: “Müzikteki ölçü kelimesi Latince tactus: vuruş, dokunuş sözcüğünden gelir. Ölçü, iki ölçü çizgisiyle sınırlandırılmış en küçük müzik ve zaman dilimidir” (Engin, 2019: 11). “Usûl ile ölçü farklı kavramlardır. Usûl bir sayma yöntemidir” (Özgür ve Aydoğan, 2015: 53). Yukarıdaki tanımların farkları Tablo 3’de gösterilmektedir.

Tablo 3. Ritim Kavramları Göstergesi

	Değer Göstergesi	Sayısal Gösterge
Ölçü		$\frac{2+2+2+2}{8}$
Düzüm		1+2+1+2+2
Tartım		$1, \frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \frac{1}{2}, 1$
Usûl (Düyek)		

(Özgür ve Aydoğan, 2015: 59).

Darb: “Elimizi veya ayağımızı bir defa düzenli hızda yukarıdan aşağıya vurup tekrar yukarıya kaldırmak darb (veya vuruş) meydana getirir. Bu darb mûsikî zamanlarını ölçmeye yarar. Usûlün vurulan her parçasına darb denir. (Darb eskiden Usûl anlamında da kullanılmıştır: Darb-ı fetih, Darb-ı türkî gibi)” (Engin, 2019: 27).

Usûllerin Uygulanması: “GTSM’de usûller, sağ ve sol elleri sağ ve sol dizlere vurularak uygulanır. Her vuruşa darb denir ve bu vuruşlar çeşitli şekilde isimlendirilir. Bunlardan “düm ve te” darbları sağ elle dize, “tek, ka ve ke” darbları ise sol elle dize vurularak yapılır. “tahek” ise ta hecesinde iki el birden kalkar, hek hecesinde yine iki el beraber iki dize vurulur. Usûl vurmaya daima sağ el ile başlanır, ayrıca çok az istisnalar dışında sağ el kuvvetli, sol el ise zayıf zamanları belirler. GTHM’de bu şekilde usûl vurma uygulaması yoktur” (Emnalar, 1998: 111). Türk Halk Müziği’nde usûller, saymak suretiyle ve zaman vuruşları bir elin hareketiyle uygulandığı görülmektedir.

7.2. TÜRK HALK MÜZİĞİNDE USÛLLER

“Muzaffer Sarısözen, yaptığı derleme ve notalama çalışmaları sonunda THM usûllerinin bir kısmının TSM ve bir kısmının da batı müziği usûllerine benzerlik gösterdiğini belirterek netice olarak THM usûllerini üç grupta toplamıştır” (Emnalar, 1998: 114).

1. Ana Usûller: “Geleneksel Türk Halk Müziği usûllerinin temelini oluşturan ana usûller; iki, üç ve dört vuruşlarla, bunları üçerli şekilleridir. Kendilerinden daha küçük usûllere ayrılmadıkları ve diğer usûllerde bunların bileşiminden oluştukları için, bu usûller, ana usûller diye adlandırılmışlardır” (Engin, 2019: 27).

2. Birleşik Usûller: “Ana usûllerin belli kurallar gereğince bir araya gelmesiyle teşekkül eder. Birleşik Usûller, halk müziğinin en güzel ve en zengin tarafıdır. Aslında ana usûllerin birleşmesinden başka bir şey olmayan bu usûllerde ikili ve üçlülerin sıralanışındaki ince bütün dünya müzik alemini ilgilendirecek kadar renkli ritm özellikleri yaratır” (Sarısözen, 1962: 54).

3. Karma Usûller: “Birleşiklerin veya ana usûllerle birleşiklerin bir araya gelmesiyle teşekkül eder. Ana ve birleşik usûllere göre daha az bulunan karma usûller, ritim yönünden ilginç özellikler gösterir” (Emnalar, 1998: 139).

7.3. TÜRK SANAT MUSİKİSİNDE USÛLLER

Türk Mûsikisinde usuller, Basit ve Mürekkeb (Birleşik) olarak ikiye ayrılırken, aynı zamanda küçük ve büyük olarak da ikiye ayrıldıkları görülmektedir.

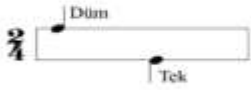

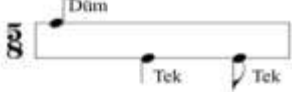
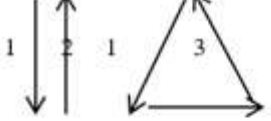
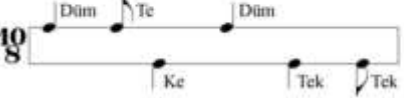
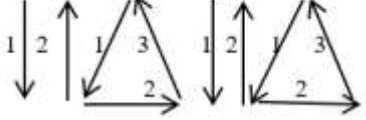
1. Basit Usûller: “Bileşimine başka hiç bir usûl girmemiş olan usûllerdir ki, iki zamanlı Nîm Sofyan usûlü ile üç zamanlı Semâî usûlünden başka Türk mûsikisinde basit usûl yoktur. Bu iki basit usûl, diğer bütün usûllerin bileşimine girer” (Engin, 2019: 33).

2. Mürekkeb (Birleşik) Usûller: “Bileşimine iki veya daha fazla usûllerin karıştığı usûllerdir ki, 4 zamanlı Sofyan usûlünden başlayarak bütün Türk Mûsikisi usûlleri birleşik usullerdir” (Engin, 2019: 33).

1. Küçük Usûller: “2 zamanlı'dan 16 zamanlı'ya kadar olan usûller, küçük usullerdir” (Özkan, 1994: 563).

2. Büyük Usûller: “16 zamanlı'dan başlayarak büyüğe doğru giden diğer bütün usûller büyük usullerdir” (Özkan, 1994: 563).

Tablo 4. Türk Müziğinde Usûl Gösterim Örnekleri

ÖLÇÜ	TÜRK SANAT MUSİKİSİNDE GÖSTERİMİ	TÜRK HALK MÜZİĞİNDE GÖSTERİMİ
2/4	Nîm Sofyan (Basit ve Küçük Usûl) 	Ana Usûl
5/8	Türk Aksağı (Birleşik ve Küçük Usûl) 	Birleşik Usûl
10/8	Aksak Semai (Birleşik ve Küçük Usûl) 	Karma Usûl

8. BULGULAR VE YORUM

8.1. THM VE TSM USÛLLERİYLE TAMAMEN UYGUN OLAN TRT THM REPERTUVARINDAKİ GİRESUN TÜRKÜLERİ

8.1.1. “Kızım Sana Fistan Aldım” Adlı 1630 Numaralı Türkünün Usûl Yönünden İncelenmesi

T R T MÜZİK DİREKSİYONU
T H M REPERTUAR SIRA No: 1630
İNCELEME TARİHİ : 19.2.1978

ZÖRESİ
SERİHARAH SAR
KİMDEN ALINDI:

GERLEZEN
M. SARISOZEN

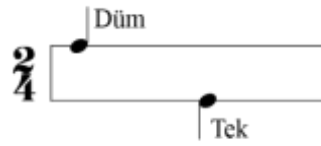
GERLEME TARİHİ

NOTA ALAN
M. SARISOZEN

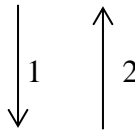
KIZIM SANA FİSTAN ALDIM

SÜRESİ :

Türkü, 2 zamanlı olup Türk Musîki'si usûllerinde nim sofyan usulüne karşılık gelmektedir.

THM usûllerindeki uygulaması 1-1 şeklindedir.

Türkü incelendiğinde:

Türkünün birinci ölçüsünde ilk darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota, ikinci darba dört on altılık nota karşılık gelmektedir. Eserin ilk iki ölçüsü saz kısmını oluşturmaktadır.

Türkünün ikinci ölçüsünde ilk darba dört on altılık nota, ikinci darba iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün üçüncü ölçüsünde ilk darba iki on altılık nota bir sekizlik es, ikinci darba bir on altılık bir noktalı sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün dördüncü ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba iki sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün beşinci ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir on altılık bir noktalı sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün altıncı ölçüsünde ilk darba bir sekizlik iki on altılık nota, ikinci darba iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yedinci ölçüsünde ilk darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota, ikinci darba dört on altılık nota karşılık gelmektedir.

Türkünün sekizinci ölçüsünde ilk darba dört on altılık nota, ikinci darba iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün dokuzuncu ölçüsünde ilk darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota, ikinci darba dört on altılık nota karşılık gelmektedir.

Türkünün onuncu ölçüsünde ilk darba bir sekizlik iki on altılık nota, ikinci darba iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on birinci ölçüsünde ilk darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota, ikinci darba dört on altılık nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on ikinci ölçüsünde ilk darba bir sekizlik iki on altılık nota, ikinci darba iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on üçüncü ölçüsünde ilk darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota, ikinci darba dört on altılık nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on dördüncü ölçüsünde ilk darba bir sekizlik iki on altılık nota, ikinci darba iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on beşinci ölçüsünde ilk darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota, ikinci darba dört on altılık nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on altıncı ölçüsünde ilk darba bir sekizlik iki on altılık nota, ikinci darba iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün usûl vuruşları THM usûl sayım ve vuruşlarına ayırksız, tam olarak uymaktadır.

8.1.2. “Oy Bahçenize Ben Girmedim” Adlı 3174 Numaralı Türkünün Usûl Yönünden İncelenmesi

T.R.T. MÜZİK DAIRESİ YAYINLARI
T.H.M. REPERTUAR SIRA No: 3174
İNCELEME TARİHİ: 26.9.1988

DERLEYEN
MURATTİN ÇALILDAĞ

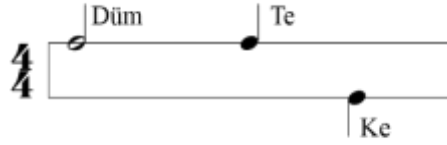
YÖRESİ
GİRESUN
KİMÖN ALINDIĞI
MÜHÜR HÜSEYİN
YÖRESİ

DERLEME TARİHİ

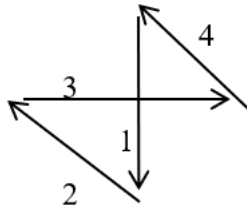
NÖTAYI ALAN
SADETTİN GÖRMAN

OY BAHÇENİZE BEN GİRMEDİM

Türkü, 4 zamanlı olup Türk Musîki’si usûllerinde sofyan usulüne karşılık gelmektedir.

THM usûllerindeki uygulaması 2+2 ya da 1+1+1+1 şeklindedir.

Türkü incelendiğinde:

Türkünün ilk ölçüsünde ilk darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota ve iki sekizlik nota, ikinci darba iki sekizlik nota, üçüncü darba dörtlük es karşılık gelmektedir.

Türkünün ikinci ölçüsünde ilk darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota ve iki sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık nota, üçüncü darba iki sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün üçüncü ölçüsünde ilk darba bir sekizlik iki on altılık nota ve bir sekizlik iki on altılık nota, ikinci darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota, üçüncü darba iki sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün dördüncü ölçüsünde ilk darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota ve iki sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük nota, üçüncü darba iki sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün beşinci ölçüsünde ilk darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota ve iki sekizlik nota, ikinci darba bir on altılık bir noktalı sekizlik nota, üçüncü darba dörtlük es karşılık gelmektedir.

Türkünün altıncı ölçüsünde ilk darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota ve iki sekizlik nota, ikinci darba bir on altılık bir noktalı sekizlik nota, üçüncü darba dörtlük es karşılık gelmektedir.

Türkünün yedinci ölçüsünde ilk darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota ve bir on altılık bir noktalı sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık nota, üçüncü darba bir on altılık bir noktalı sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün sekizinci ölçüsünde ilk darba bir sekizlik iki on altılık nota ve iki on altılık bir sekizlik nota, ikinci darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota, üçüncü darba iki sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün dokuzuncu ölçüsünde ilk darba bir sekizlik iki on altılık nota ve iki on altılık bir sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük nota, üçüncü darba iki sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün usûl vuruşları THM usûl sayım ve vuruşlarına ayırksız, tam olarak uymaktadır.

8.1.3. “Çitten Söktüm Çangalı” Adlı 130 Numaralı Türkünün Usûl Yönünden İncelenmesi

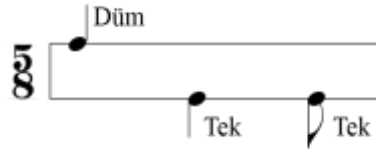
TÜRK MÜZİK DİZİNİ KAYNAĞI
T.H.M. REPERTUAR NO: 130
İNCELEME TARİHİ: 19 3 1973
YÖRE
GİRESUN -Görene Çangalı Köyü
KAYNAK KİŞİ
ÖMER AKPINAR
SÜRE : 1.30 = 30 %

İNCELEME TARİHİ
B. S. 1971
NOTALAYAN
NİCA TÜFEKÇİ

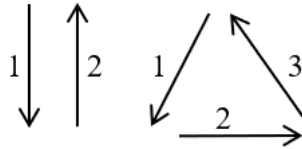
ÇİTTEN SÖKTÜM ÇANGALI

İNCELEME TARİHİ

Türkü, 5 zamanlı olup Türk Musîki'si usûllerinde Türk Aksağı usulüne karşılık gelmektedir.

THM usûllerindeki uygulaması 2-3 şeklindedir.

Türkü incelendiğinde:

Türkünün birinci ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir dördlük bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün ikinci ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir dördlük bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün üçüncü ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün dördüncü ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük bir sekizlik es karşılık gelmektedir.

Türkünün beşinci ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün altıncı ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yedinci ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün sekizinci ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük bir sekizlik es karşılık gelmektedir. Eserin ilk sekiz ölçüsü saz kısmını oluşturmaktadır.

Türkünün dokuzuncu ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün onuncu ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on birinci ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on ikinci ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük bir sekizlik es karşılık gelmektedir.

Türkünün on üçüncü ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on dördüncü ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on beşinci ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on altıncı ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük bir sekizlik es karşılık gelmektedir.

Türkünün on yedinci ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on sekizinci ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on dokuzuncu ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yirminci ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük bir sekizlik es karşılık gelmektedir.

Türkünün yirmi birinci ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yirmi ikinci ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir dördlük bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yirmi üçüncü ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yirmi dördüncü ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir dördlük bir sekizlik es karşılık gelmektedir.

Türkünün usûl vuruşları THM usûl sayım ve vuruşlarına ayırksız, tam olarak uymaktadır.

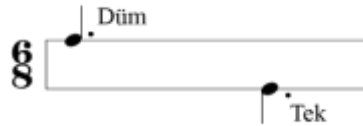
8.1.4. “Pencereden Bakiver” Adlı 124 Numaralı Türkünün Usûl Yönünden İncelenmesi

PENCEREDEN BAKIVER
(İNCE DUDUM)

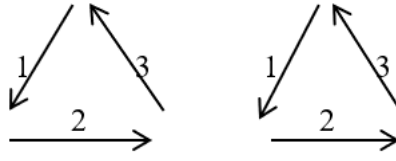
SÜRE :
(4+8) (5g2.....)

YÖRESİ: GİRNEKARLUĞSAR
DİRİLE ME TARİHİ: 1955
HİNDEN ALINDIĞI AZİZ SEKEN
NOTAYA ALAN AHMET YAMACI

Türkü, 6 zamanlı olup Türk Musiki’si usûllerinden 6/8’lik Mürekkep Nim Sofyan usulüne karşılık gelmektedir. TSM ‘de uygulaması 3+3 şeklindedir.

THM ‘de uygulaması 2+2+2 ya da 3+3 şeklindedir. Bu türküde 3+3 şeklinde uygulanmıştır.

Türkü incelendiğinde:

Türkünün ilk ölçüsünde ilk darba bir dörtlük bir sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik bir dörtlük nota karşılık gelmektedir. Eserin saz kısmı ilk sekiz ölçüye denk gelmektedir.

Türkünün ikinci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük bir sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün üçüncü ölçüsünde ilk darba bir dörtlük bir sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik bir noktalı sekizlik bir on altılık nota karşılık gelmektedir.

Türkünün dördüncü ölçüsünde ilk darba bir dörtlük bir sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün beşinci ölçüsünde ilk darba iki on altılık iki sekizlik, ikinci darba üç sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün altıncı ölçüsünde ilk darba bir dörtlük bir sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yedinci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük bir sekizlik nota, ikinci darba üç sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün sekizinci ölçüsünde ilk darba bir noktalı dörtlük, ikinci darba bir noktalı dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün dokuzuncu ölçüsünde ilk darba bir dörtlük bir sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün onuncu ölçüsünde ilk darba bir dörtlük bir sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük nota bir sekizlik es karşılık gelmektedir.

Türkünün on birinci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük bir sekizlik nota, ikinci darba üç sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on ikinci ölçüsünde ilk darba bir noktalı dörtlük, ikinci darba bir dörtlük nota bir sekizlik es karşılık gelmektedir.

Türkünün on üçüncü ölçüsünde ilk darba bir dörtlük bir sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on dördüncü ölçüsünde ilk darba bir dörtlük bir sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük nota bir sekizlik es karşılık gelmektedir.

Türkünün on beşinci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük bir sekizlik nota, ikinci darba üç sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on altıncı ölçüsünde ilk darba bir noktalı dörtlük, ikinci darba bir dörtlük nota bir sekizlik es karşılık gelmektedir.

Türkünün on yedinci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük bir sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on sekizinci ölçüsünde ilk darba üç sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on dokuzuncu ölçüsünde ilk darba bir dörtlük bir sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yirminci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük bir sekizlik nota, ikinci darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota bir sekizlik es karşılık gelmektedir.

Türkünün yirmi birinci ölçüsünde ilk darba üç sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yirmi ikinci ölçüsünde bir sekizlik bir dörtlük nota, ikinci darba bir sekizlik bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yirmi üçüncü ölçüsünde ilk darba bir dörtlük bir sekizlik nota, ikinci darba üç sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün son ölçüsünde ilk darba bir noktalı dörtlük, ikinci darba bir dörtlük nota bir sekizlik es karşılık gelmektedir.

Türkünün usûl vuruşları THM usûl sayım ve vuruşlarına ayrıksız, tam olarak uymaktadır.

8.1.5. “Çavuşlu Diye Diye” Adlı 3246 Numaralı Türkünün Usûl Yönünden İncelenmesi

T H M MÜZİK DİNİSİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR NO : 3246
İNCELEME TARİHİ : 19. 04. 1990

YÖRESİ
GİRİŞİM / GİRİŞİM

HİMDİLALİFİCİ
ÖMER AKFARİ

BOŞEĞİ

DEĞİLEYEN
ALİ RİZA GÜNDÜĞÜ

DEĞİLEMTARİHİ

NOTAYA ALAN
ALİ RİZA GÜNDÜĞÜ

ÇAVUŞLU DIYE DIYE

SAZ.....

CA VUŞ LU DI YE DI YE
MEH ŞU RE DI YE DI YE

DOĞ TUM YOL LA RA DOĞ TUM ŞU GAY BA NA
FA DI ME DI YE ME DIM (AN FA Dİ ME DI)

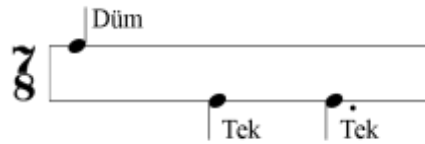
ŞEV DA LUK BEN NE HAL LA RA DOĞ TUM
YE DI YE A Şİ YE DI YE ME DIM

AL A SA Şİ VUR DI Zİ BA BAN GÖR ME
AL A SA Şİ VUR VUR DI Zİ BA BAN GÖR ME

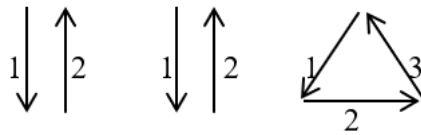
ŞİŞİ Zİ BA BAN GÖR RÖR SE Şİ Zİ
ŞİŞİ Zİ BA BAN GÖR RÖR RÖR SE Şİ Zİ

ÖL ÖL GÖ GÖ RÖR RÖR Şİ Şİ ME Zİ

Türkü, 7 zamanlı olup Türk Musîki’si usûllerinde Devr-i Turan usûlüne karşılık gelmektedir.

THM usûllerindeki uygulaması 2-2-3 şeklindedir.

Türkü incelendiğinde:

Türkünün ilk ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci darba bir dörtlük nota, üçüncü darba bir dörtlük bir sekizlik nota karşılık gelmektedir. Eserin saz kısmı ilk dört ölçüye denk gelmektedir.

Türkünün ikinci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci darba iki sekizlik nota, üçüncü darba bir noktalı dörtlük karşılık gelmektedir.

Türkünün üçüncü ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci darba iki sekizlik nota, üçüncü darba üç sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün dördüncü ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci darba iki sekizlik nota, üçüncü darba bir noktalı dörtlük karşılık gelmektedir.

Türkünün beşinci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci darba bir dörtlük nota, üçüncü darba bir dörtlük bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün altıncı ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba iki sekizlik nota, üçüncü darba bir noktalı dörtlük karşılık gelmektedir.

Türkünün yedinci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci darba bir dörtlük nota, üçüncü darba bir dörtlük bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün sekizinci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci darba bir dörtlük nota, üçüncü darba bir noktalı dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün dokuzuncu ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci darba bir dörtlük nota, üçüncü darba bir dörtlük bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün onuncu ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci darba bir dörtlük nota, üçüncü darba üç sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on birinci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci darba bir dörtlük nota, üçüncü darba üç sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on ikinci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci darba iki sekizlik nota, üçüncü darba bir noktalı dörtlük karşılık gelmektedir.

Türkünün on üçüncü ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci darba bir dörtlük nota, üçüncü darba bir dörtlük bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on dördüncü ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci darba iki sekizlik nota, üçüncü darba bir noktalı dörtlük karşılık gelmektedir.

Türkünün on beşinci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci darba iki sekizlik nota, üçüncü darba üç sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on altıncı ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci darba iki sekizlik nota, üçüncü darba bir noktalı dörtlük karşılık gelmektedir.

Türkünün on yedinci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci darba bir dörtlük nota, üçüncü darba bir dörtlük bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on sekizinci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci darba iki sekizlik nota, üçüncü darba bir noktalı dörtlük karşılık gelmektedir.

Türkünün on dokuzuncu ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci darba iki sekizlik nota, üçüncü darba üç sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün son yirminci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci darba iki sekizlik nota, üçüncü darba bir noktalı dörtlük karşılık gelmektedir.

Türkünün usûl vuruşları THM usûl sayım ve vuruşlarına ayırksız, tam olarak uymaktadır.

8.1.6. “Giderken Bize Uğra” Adlı 122 Numaralı Türkünün Usûl Yönünden İncelenmesi

TRE MÜZİK DAIRESİ YAYINLARI
THM 122 N 17/ 5/ 1975

DERLEYEN
AHMET YAMACI

VÖLÜMÜ
BİRİNCİ

DERLEME TARİHİ

NİMDEN ALINDIĞI
OSMAN KALYONCU

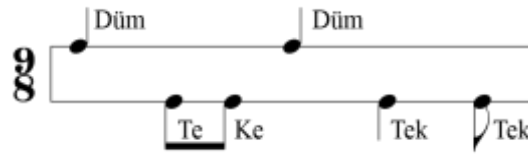
NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

GİDERKEN BİZE UĞRA

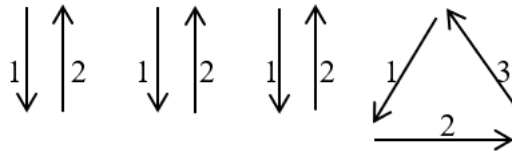
SÜRÜŞ
4/4

gİ DER KEN Bİ ZE UĞ RA KE DA İH KÜ
ZE DÖN RA BEN DEN BAŞ KA YAR SE VER SEN
Rİ LİN HEZ DER DE UĞ RA
BÜ LİN
GA NİN

Türkü, 9 zamanlı olup Türk Musiki’si usûllerinde aksak usûlününe karşılık gelmektedir.

THM usûllerindeki uygulaması 2-2-2-3 şeklindedir.

Türkü incelendiğinde:

Türkünün ilk ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci ve üçüncü darba iki sekizlik nota, dördüncü darba iki sekizlik nota, beşinci darba bir dörtlük nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün ikinci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci ve üçüncü darba iki sekizlik nota, dördüncü darba bir dörtlük nota, beşinci ve altıncı darba bir noktalı dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün üçüncü ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci ve üçüncü darba iki sekizlik nota, dördüncü darba bir dörtlük nota, beşinci ve altıncı darba üç sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün dördüncü ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci ve üçüncü darba iki sekizlik nota, dördüncü darba bir dörtlük nota, beşinci ve altıncı darba bir noktalı dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün beşinci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci ve üçüncü darba bir dörtlük nota, dördüncü darba bir dörtlük nota, beşinci darba bir dörtlük nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün altıncı ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci ve üçüncü darba iki sekizlik nota, dördüncü darba bir dörtlük nota, beşinci ve altıncı darba bir noktalı dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yedinci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük nota, ikinci ve üçüncü darba iki sekizlik nota, dördüncü darba bir dörtlük nota, beşinci ve altıncı darba üç sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün sekizinci son ölçüsünde ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci ve üçüncü darba iki sekizlik nota, dördüncü darba bir dörtlük nota, beşinci ve altıncı darba bir noktalı dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün usûl vuruşları THM usûl sayım ve vuruşlarına ayıksız, tam olarak uymaktadır.

8.1.7. “Fındık Attım Harmana” Adlı 1319 Numaralı Türkünün Usûl Yönünden İncelenmesi

T R T MÜZİK DAİRESİ TAVİRLERİ
T R H REPERTUAR SIRA No: 1319
İNCELEME TARİHİ : 24 . 5 . 1977

GÖRELE, Cavvelü
KİMDEN ALINDIĞI
MUSTAFA TAHMİZ

SÜHRESİ :

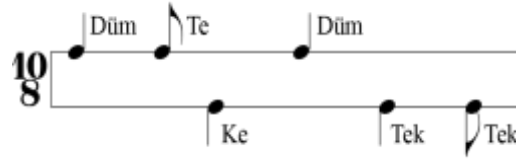
FINDIK ATTIM HARMANA

BERLEVEN
ÖMER ARIFHAN

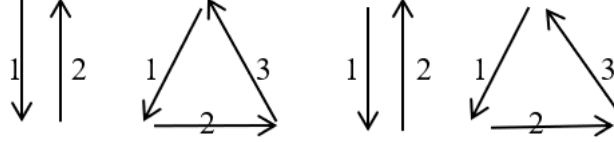
BERLEME TARİHİ
8 . 12 . 1974

NOTTA ALAN
YÜCEL PAŞMARCI

Türkü, 10 zamanlı olup Türk Musîki'si usûllerinde aksak semaî usulüne karşılık gelmektedir.

THM usûllerindeki uygulaması 2+3+2+3 şeklindedir.

Türkü incelendiğinde:

Türkünün ilk ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik, üçüncü darba iki on altılık bir sekizlik nota, dördüncü darba iki sekizlik nota, beşinci darba dört on altılık nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün ikinci ölçüsünde ilk darba, ikinci darba bir sekizlik nota, üçüncü darba iki sekizlik nota, dördüncü darba iki sekizlik nota, beşinci darba bir dörtlük nota, altıncı darba bir sekizlik es karşılık gelmektedir.

Türkünün üçüncü ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik, üçüncü darba iki on altılık bir sekizlik nota, dördüncü darba iki sekizlik nota, beşinci darba dört on altılık nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün dördüncü son ölçüsünde ilk darba iki sekizlik nota, ikinci ve üçüncü darba bir dörtlük bir sekizlik nota, dördüncü darba iki sekizlik nota, beşinci darba bir dörtlük nota, altıncı darba bir sekizlik es karşılık gelmektedir.

Türkünün usûl vuruşları THM usûl sayım ve vuruşlarına ayrıksız, tam olarak uymaktadır.

Türkünün dördüncü ölçüsünde birinci darba bir noktalı dörtlük üç sekizlik nota, ikinci darba bir noktalı dörtlük nota, üçüncü darba bir noktalı dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün beşinci ölçüsünde birinci darba bir noktalı dörtlük üç sekizlik nota, ikinci darba bir noktalı dörtlük nota, üçüncü darba üç sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün altıncı ölçüsünde birinci darba bir noktalı dörtlük üç sekizlik nota, ikinci darba bir noktalı dörtlük nota, üçüncü darba bir dörtlük nota bir sekizlik es karşılık gelmektedir.

Türkünün yedinci ölçüsünde birinci darba bir sekizlik bir dörtlük bir sekizlik bir dörtlük nota, ikinci darba bir noktalı dörtlük nota, üçüncü darba üç sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün sekizinci ölçüsünde birinci darba bir noktalı dörtlük üç sekizlik nota, ikinci darba bir noktalı dörtlük nota, üçüncü darba bir dörtlük nota bir sekizlik es karşılık gelmektedir.

Türkünün dokuzuncu ölçüsünde birinci darba bir noktalı dörtlük üç sekizlik nota, ikinci darba bir noktalı dörtlük nota, üçüncü darba üç sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün onuncu ölçüsünde birinci darba bir noktalı dörtlük üç sekizlik nota, ikinci darba bir noktalı dörtlük nota, üçüncü darba bir noktalı dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on birinci ölçüsünde birinci darba bir noktalı dörtlük üç sekizlik nota, ikinci darba bir noktalı dörtlük nota, üçüncü darba üç sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on ikinci ölçüsünde birinci darba bir noktalı dörtlük üç sekizlik nota, ikinci darba bir noktalı dörtlük nota, üçüncü darba bir dörtlük nota bir sekizlik es karşılık gelmektedir.

Türkünün usûl vuruşları THM usûl sayım ve vuruşlarına ayırksız, tam olarak uymaktadır.

8.1.9. “Ah Kavaklar Kavaklar” adlı 4375 Numaralı Türkünün Usûl Yönünden İncelenmesi

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR NO : 4375
İNCELEME TARİHİ : 2. 7. 2003

YÖRESİ
GİRESUN / Gârele

KİMDEN ALINDIĞI
KÂTİP ŞADİ

SÖZESİ:

DEĞİLEEN
İBRAHİM CAN

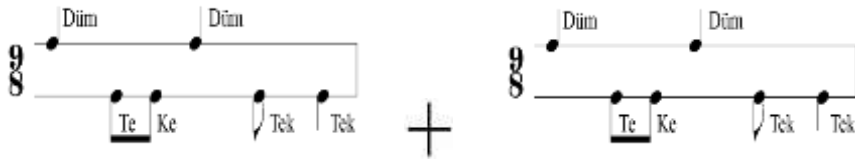
DEĞİLEME TARİHİ
2001

NOTAYA ALAN
İBRAHİM CAN

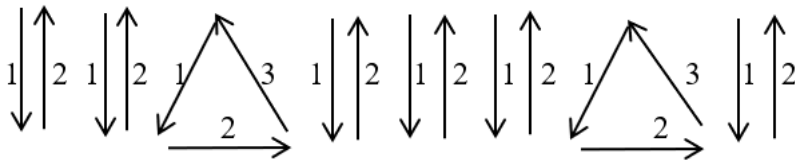
AH KAVAKLAR KAVAKLAR

E. SARIBEĞÜ

Türkü 18 zamanlı usule göre notaya alınmasına rağmen her ölçü iki tekrarlı 9 zamanlı Evfer usulünün 9/16'lık mertebesi ile 6+6 =12 darb üzerinden icra edilebilmektedir.

THM usûllerindeki uygulaması 2+2+3+2+2+2+3+2 şeklindedir.

Türkü incelendiğinde:

Türkünün ilk ölçüsünün birinci yarısında ilk darba iki on altılık nota, ikinci ve üçüncü darba bir sekizlik nota, dördüncü ve beşinci darba bir noktalı sekizlik nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir. Eserin birinci ölçüsünün ikinci yarısında ilk darba iki on altılık nota, ikinci ve üçüncü darba bir sekizlik nota, dördüncü darba bir sekizlik nota, beşinci darba bir on altılık nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün ikinci ölçüsünün birinci yarısında ilk darba iki on altılık nota, ikinci ve üçüncü darba bir sekizlik nota, dördüncü ve beşinci darba bir noktalı sekizlik nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir. Eserin ikinci ölçüsünün ikinci yarısında ilk darba bir sekizlik nota, ikinci ve üçüncü darba bir sekizlik nota, dördüncü darba bir sekizlik nota, beşinci darba bir on altılık nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün üçüncü ölçüsünün birinci yarısında ilk darba iki otuz ikilik bir on altılık nota, ikinci ve üçüncü darba bir sekizlik nota, dördüncü ve beşinci darba bir noktalı sekizlik nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir. Eserin üçüncü ölçüsünün ikinci yarısında ilk darba bir sekizlik nota, ikinci darba bir on altılık nota, üçüncü darba bir on altılık nota, dördüncü darba iki on altılık nota, beşinci darba bir on altılık nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün dördüncü ölçüsünün birinci yarısında ilk darba bir sekizlik nota, ikinci ve üçüncü darba bir sekizlik nota, dördüncü ve beşinci darba bir noktalı sekizlik nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir. Eserin dördüncü ölçüsünün ikinci yarısında ilk darba bir sekizlik nota, ikinci ve üçüncü darba bir sekizlik nota, dördüncü ve beşinci darba bir on altılık bir sekizlik nota, altıncı darba bir sekizlik es karşılık gelmektedir.

Türkünün beşinci ölçüsünün birinci yarısında ilk darba iki otuz ikilik bir on altılık nota, ikinci ve üçüncü darba bir sekizlik nota, dördüncü ve beşinci darba bir noktalı sekizlik nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir. Eserin beşinci ölçüsünün ikinci yarısında ilk darba bir sekizlik nota, ikinci darba bir on altılık nota, üçüncü darba bir on altılık nota, dördüncü darba bir sekizlik nota, beşinci darba bir on altılık nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün altıncı ölçüsü eksik ölçü olup saz bölümünü göstermektedir. İlk darba bir sekizlik nota, ikinci darba bir on altılık nota, üçüncü darba bir on altılık nota, dördüncü darba bir sekizlik nota, beşinci darba bir on altılık nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yedinci ölçüsünün birinci yarısında ilk darba iki otuz ikilik bir on altılık nota, ikinci ve üçüncü darba bir sekizlik nota, dördüncü ve beşinci darba bir noktalı sekizlik nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir. Eserin yedinci ölçüsünün ikinci yarısında ilk darba bir sekizlik nota, ikinci darba bir on altılık nota, üçüncü darba bir on altılık nota, dördüncü darba bir sekizlik nota, beşinci darba bir on altılık nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün sekizinci ölçüsü eksik ölçü olup altıncı ölçünün tamamlayıcısı olan saz bölümünü göstermektedir. İlk darba bir sekizlik nota, ikinci darba bir on altılık nota,

üçüncü darba bir on altılık nota, dördüncü darba bir sekizlik nota, beşinci darba bir on altılık nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün dokuzuncu ölçüsünün birinci yarısında ilk darba iki on altılık nota, ikinci ve üçüncü darba bir sekizlik nota, dördüncü ve beşinci darba bir noktalı sekizlik nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir. Eserin dokuzuncu ölçüsünün ikinci yarısında ilk darba iki on altılık nota, ikinci ve üçüncü darba bir sekizlik nota, dördüncü darba bir sekizlik nota, beşinci darba bir on altılık nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün onuncu ölçüsünün birinci yarısında ilk darba iki on altılık nota, ikinci ve üçüncü darba bir sekizlik nota, dördüncü ve beşinci darba bir noktalı sekizlik nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir. Eserin onuncu ölçüsünün ikinci yarısında ilk darba bir sekizlik nota, ikinci ve üçüncü darba bir sekizlik nota, dördüncü darba bir sekizlik nota, beşinci darba bir on altılık nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on birinci ölçüsünün birinci yarısında ilk darba iki otuz ikilik bir on altılık nota, ikinci ve üçüncü darba bir sekizlik nota, dördüncü ve beşinci darba bir noktalı sekizlik nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir. Eserin on birinci ölçüsünün ikinci yarısında ilk darba bir sekizlik nota, ikinci darba bir on altılık nota, üçüncü darba bir on altılık nota, dördüncü darba iki otuz ikilik bir on altılık nota, beşinci darba bir on altılık nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on ikinci ölçüsünün birinci yarısında ilk darba bir sekizlik nota, ikinci ve üçüncü darba bir sekizlik nota, dördüncü ve beşinci darba bir noktalı sekizlik nota, altıncı darba bir sekizlik nota karşılık gelmektedir. Eserin on ikinci ölçüsünün ikinci yarısında ilk darba bir sekizlik nota, ikinci ve üçüncü darba bir sekizlik nota, dördüncü ve beşinci darba bir on altılık bir sekizlik nota, altıncı darba bir sekizlik es karşılık gelmektedir.

Türkünün usûl vuruşları THM usûl sayım ve vuruşlarına ayıksız, tam olarak uymaktadır.

8.1.10.“Adaköy Deresi Taşmış Geliyor” Adlı 4186 Numaralı Türkünün Usûl Yönünden İncelenmesi

T.İ.T. MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T.H.M. REPERTUAR No: 4186
İNCELEME TARİHİ: 18.12.1988

YÖRE
DİREK
KAYNAK KİŞİ
AFRAT BAĞARAH

ADAKÖY DERESİ TAŞMIŞ GELİYOR

DEĞİLE YENİ
ÖMİT BEKİZADA
DEĞİLEME TARİHİ
NOTALARIN
ÖMİT BEKİZADA

SÖZÜ: §

SAZ

A DA KÖY ÜÇ FE İR İR
AP DA LİN ÜB TUN DE

TAŞ VİŞ GE Lİ YOH
ÜÇ DE CE GEZ DİM

E Mİ NEM Dİ İRAN DAN
DA YI MA LI BEY DEN

AŞ MİŞ GE YOR
N LE LER LI SEZ DİM

SAL LA Nİ SAL LA Nİ
A LI NE Mİ NE Nİ
BİR HOŞ GE Lİ YOR
CA NİM DAN BEZ DİM

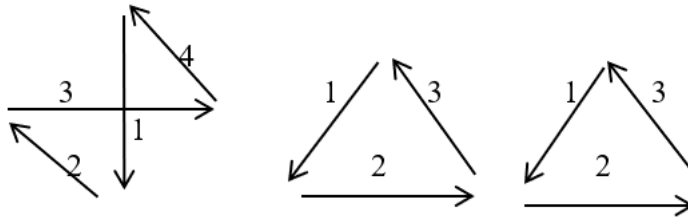

TÜRK MÜZİĞİ RİTİM YAPILARININ TÜRK HALK MÜZİĞİ VE TÜRK SANAT MUSİKİSİ NAZARİYATI AÇISINDAN KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİ (TRT GİRESUN TÜRKÜLERİ ÖRNEĞİ)

ADAKÖY DERESİ TAŞMIŞ GELİYOR
-2-

Türkü, 4 zamanlı ve 6 zamanlı iki farklı usûlden oluşmuş olup, 4 zamanlı ölçüler Türk Musiki'si usûllerinde sofyan usulüne 6 zamanlı usul ise yürük semai usûlünün Sengin Semai mertebesine karşılık gelmektedir.

THM usûllerindeki uygulanışı 2+2 ve 3+3 şeklindedir.

Türkü incelendiğinde:

Türkünün saz ölçülerinden olan ilk ölçüsü 4 zamanlı olup ilk darba bir sekizlik iki on altılık iki sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık nota, üçüncü darba bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün ikinci ölçüsünde ilk darba dört on altılık iki sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık nota, üçüncü darba bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün üçüncü ölçüsünde ilk darba dört on altılık iki sekizlik nota, ikinci darba iki sekizlik nota, üçüncü darba bir dörtlük nota karşılık gelmektedir. Türkünün dördüncü ölçüsünde ilk darba dört sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık nota, üçüncü darba bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün beşinci ölçüsünde ilk darba bir sekizlik iki on altılık iki sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık nota, üçüncü darba bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün altıncı ölçüsünde ilk darba dört on altılık iki sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık nota, üçüncü darba bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yedinci ölçüsünde ilk darba dört on altılık iki sekizlik nota, ikinci darba iki sekizlik nota, üçüncü darba bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün sekizinci ölçüsünde ilk darba bir noktalı sekizlik bir on altılık iki sekizlik nota, ikinci darba iki on altılık bir sekizlik nota, üçüncü darba iki sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün dokuzuncu ölçüsünde ilk darba bir noktalı sekizlik bir on altılık iki sekizlik nota, ikinci darba iki on altılık bir sekizlik nota, üçüncü darba bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün sözlü bölümünün başladığı onuncu ölçüsünde ilk darba bir dörtlük es iki sekizlik nota, ikinci darba iki sekizlik nota, üçüncü darba iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on birinci ölçüsü 6 zamanlı olup ilk darba dört on altılık nota, ikinci darba iki sekizlik nota, üçüncü darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota, dördüncü darba iki sekizlik nota, beşinci darba iki on altılık bir sekizlik bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on ikinci ölçüsü 4 zamanlı olup ilk darba bir dörtlük es iki sekizlik nota, ikinci darba dört on altılık nota, üçüncü darba iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on üçüncü ölçüsü 6 zamanlı olup ilk darba dört on altılık nota, ikinci darba iki on altılık bir sekizlik nota, üçüncü darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota, dördüncü darba iki sekizlik nota, beşinci darba iki on altılık bir sekizlik bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on dördüncü ölçüsü 4 zamanlı olup ilk darba bir dörtlük es iki on altılık bir sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık nota, üçüncü darba iki otuz ikilik bir on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on beşinci ölçüsünde ilk darba dört otuz ikilik dört on altılık bir sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük nota, üçüncü darba iki sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on altıncı ölçüsünde ilk darba iki otuz ikilik bir on altılık bir sekizlik dört otuz ikilik bir sekizlik nota, ikinci darba iki on altılık dört otuz ikilik nota, üçüncü darba dört otuz ikilik iki on altılık nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on yedinci ölçüsünde ilk darba bir noktalı sekizlik bir on altılık iki sekizlik nota, ikinci darba iki on altılık bir sekizlik nota, üçüncü darba bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on sekizinci ölçüsünde ilk darba bir dörtlük es iki sekizlik nota, ikinci darba iki sekizlik nota, üçüncü darba iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün on dokuzuncu ölçüsü 6 zamanlı olup ilk darba dört on altılık nota, ikinci darba iki sekizlik nota, üçüncü darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota, dördüncü darba iki sekizlik nota, beşinci darba iki on altılık bir sekizlik bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yirminci ölçüsü 4 zamanlı olup ilk darba bir dörtlük es iki sekizlik nota, ikinci darba dört on altılık nota, üçüncü darba iki on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yirmi birinci ölçüsü 6 zamanlı olup ilk darba dört on altılık nota, ikinci darba dört on altılık nota, üçüncü darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota, dördüncü darba iki sekizlik nota, beşinci darba iki on altılık bir sekizlik bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yirmi ikinci ölçüsü 4 zamanlı olup ilk darba bir dörtlük es iki on altılık bir sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık nota, üçüncü darba iki otuz ikilik bir on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yirmi üçüncü ölçüsünde ilk darba dört otuz ikilik dört on altılık bir sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük nota, üçüncü darba iki sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yirmi dördüncü ölçüsünde ilk darba iki sekizlik dört otuz ikilik iki on altılık nota, ikinci darba iki on altılık dört otuz ikilik nota, üçüncü darba dört otuz ikilik iki on altılık nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yirmi beşinci ölçüsünde ilk darba bir noktalı sekizlik bir on altılık iki sekizlik nota, ikinci darba iki on altılık bir sekizlik nota, üçüncü darba bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yirmi altıncı ölçüsünde bir dörtlük es iki on altılık bir sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık nota, üçüncü darba iki sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yirmi yedinci ölçüsünde ilk darba bir sekizlik dört otuz ikilik iki on altılık bir sekizlik nota, ikinci darba bir noktalı sekizlik bir on altılık nota, üçüncü darba iki sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yirmi sekizinci ölçüsünde ilk darba iki sekizlik dört otuz ikilik iki on altılık nota, ikinci darba iki on altılık dört otuz ikilik nota, üçüncü darba dört otuz ikilik iki on altılık nota karşılık gelmektedir.

Türkünün yirmi dokuzuncu ölçüsünde ilk darba bir noktalı sekizlik bir on altılık iki sekizlik nota, ikinci darba iki on altılık bir sekizlik nota, üçüncü darba bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün otuzuncu ölçüsünde ilk darba bir dörtlük es iki on altılık bir sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık nota, üçüncü darba iki otuz ikilik bir on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün otuz birinci ölçüsünde ilk darba dört otuz ikilik dört on altılık bir sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük nota, üçüncü darba iki sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün otuz ikinci ölçüsünde ilk darba iki otuz ikilik bir on altılık bir sekizlik dört otuz ikilik bir sekizlik nota, ikinci darba iki on altılık dört otuz ikilik nota, üçüncü darba dört otuz ikilik iki on altılık nota karşılık gelmektedir.

Türkünün otuz üçüncü ölçüsünde ilk darba bir noktalı sekizlik bir on altılık iki sekizlik nota, ikinci darba iki on altılık bir sekizlik nota, üçüncü darba bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün otuz dördüncü ölçüsünde ilk darba bir dörtlük es iki on altılık bir sekizlik nota, ikinci darba bir sekizlik iki on altılık nota, üçüncü darba iki otuz ikilik bir on altılık bir sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün otuz beşinci ölçüsünde ilk darba dört otuz ikilik dört on altılık bir sekizlik nota, ikinci darba bir dörtlük nota, üçüncü darba iki sekizlik nota karşılık gelmektedir.

Türkünün otuz altıncı ölçüsünde ilk darba iki sekizlik dört otuz ikilik iki on altılık nota, ikinci darba iki on altılık dört otuz ikilik nota, üçüncü darba dört otuz ikilik iki on altılık nota karşılık gelmektedir.

Türkünün otuz yedinci son ölçüsünde ilk darba bir noktalı sekizlik bir on altılık iki sekizlik nota, ikinci darba iki on altılık bir sekizlik nota, üçüncü darba bir dörtlük nota karşılık gelmektedir.

Türkünün içerisinde iki farklı usûl kullanılmış olup, her iki usûl için geçerli olmak suretiyle eserin usûl vuruşları parça içinde değişkenlik göstermiş olsa bile THM usûl sayım ve vuruşlarına ayıksız, tam olarak uymaktadır.

9. SONUÇ VE TARTIŞMA

Yapılan araştırma sonucunda 10 farklı usulde derlenen 10 adet Giresun türküsünün, her iki müzik türünün usûl anlayışıyla örtüştüğü görülmektedir. Çalışmada aynı rakamsal özelliklere sahip usullerin, THM ve TSM' de farklı isimler ile adlandırılmaktadır. Bu adlandırma değişiklikleri her iki müzik türünde farklı kavramların ortaya çıkmasına neden olmasına rağmen, yapılan analizde vuruş tekniklerinin benzer olduğu sonucuna

ulaşmıştır. Bu sonuca göre, THM ve TSM’de benzer özelliklere sahip usullerin aynı kavramlar altında birleşmesi önerilebilir.

Engin (2019) çalışmasında TRT THM repertuarında bulunan Ordu türkülerinin ritim yapılarının THM ve TSM nazariyatı açısından karşılaştırmalı olarak inceleyerek, birkaç istisna türküler haricinde usullerin ve uygulamalarının birbirine benzediği sonucuna ulaştığı görülmektedir. Bu çalışma araştırma yapılan çalışmayla benzer sonuçlara ulaştığı görülmektedir.

Bu tür araştırmaların farklı yöre türkülerinde de yaygınlaştırılması, Türk müziği usûl özelliklerinin anlaşılması ve gelecek nesillere öğretilmesi açısından fayda sağlayacağı öngörülmektedir. Müzik eğitimcileri, Türk müziği nazariyatı derslerinde ayrıştırıcı kavramlardan çok birleştirici kavramlarla derslerini işlemeleri önerilebilir. Bu sayede gelecek nesillere daha akılda kalıcı ve Batı müziği gibi standartları belirlenmiş bir müzik türü ortaya konabilir.

REFERENCES

- CEMALOĞLU, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Abdurrahman Tanrıöğen (Ed.), Veri Toplama Teknikleri (s.154)*. İstanbul: Anı Yayıncılık.
- ÇEPNİ, S. (2018). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş (8. baskı)*. Celepler Matbaacılık.
- EMNALAR, A. (1998). *Türk Halk Müziği ve Nazariyatı*. İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.
- ENGİN, B. (2019). *TRT THM Repertuarında Bulunan Ordu Yöresi Türkülerinin Ritim Yapılarının THM ve TSM Nazariyatı Açısından Karşılaştırmalı İncelemesi*. Yüksek Lisans Tezi, T.C. Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü.
- FERİDUNOĞLU, L. (2004). *Müziğe Giden Yol Genç Müzisyenin El Kitabı*. İstanbul: İnkılap Kitabevi Yayın Sanayi ve Ticaret A. Ş.
- GAZİMİHAL, M. R. (1961). *Musiki Sözlüğü*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- KARADENİZ, E. (1982). *Türk Musikisi Nazariyatı ve Esasları*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.
- KARAKAYA, İ. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Abdurrahman Tanrıöğen (Ed.), Bilimsel Araştırma Yöntemleri (s. 59-62)*. İstanbul: Anı Yayıncılık.
- KARASAR, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- ÖZGÜR,Ü. ve AYDOĞAN, S. (2015). *Gelenekten Geleceğe Makamsal Türk Müziği*. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- ÖZKAN, İ. H. (1994). *Türk Musikisi Nazariyatı ve Usûlleri Kudüm Velveleri*, İstanbul: Ötüken Neşriyat.

- SALGAR, M. F. (2012). *Türk Müziğinde Makamlar Usuller Ve Seyir Örnekleri*. İstanbul: Üstün Eserler Basım Yayın Ltd.
- SAY, A. (1985). *Müzik Ansiklopedisi*, Ankara: Sanem Matbaası.
- TÜFEKÇİ, B. (2019). *TRT Türk Halk Müziği Repertuvarına Kayıtlı Giresun Türkülerinin Güzel Sanatlar Liseleri Programında Yer Alan THM Teori ve Uygulaması Derslerinde Kullanılabilirliği Üzerine Bir İnceleme*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.